

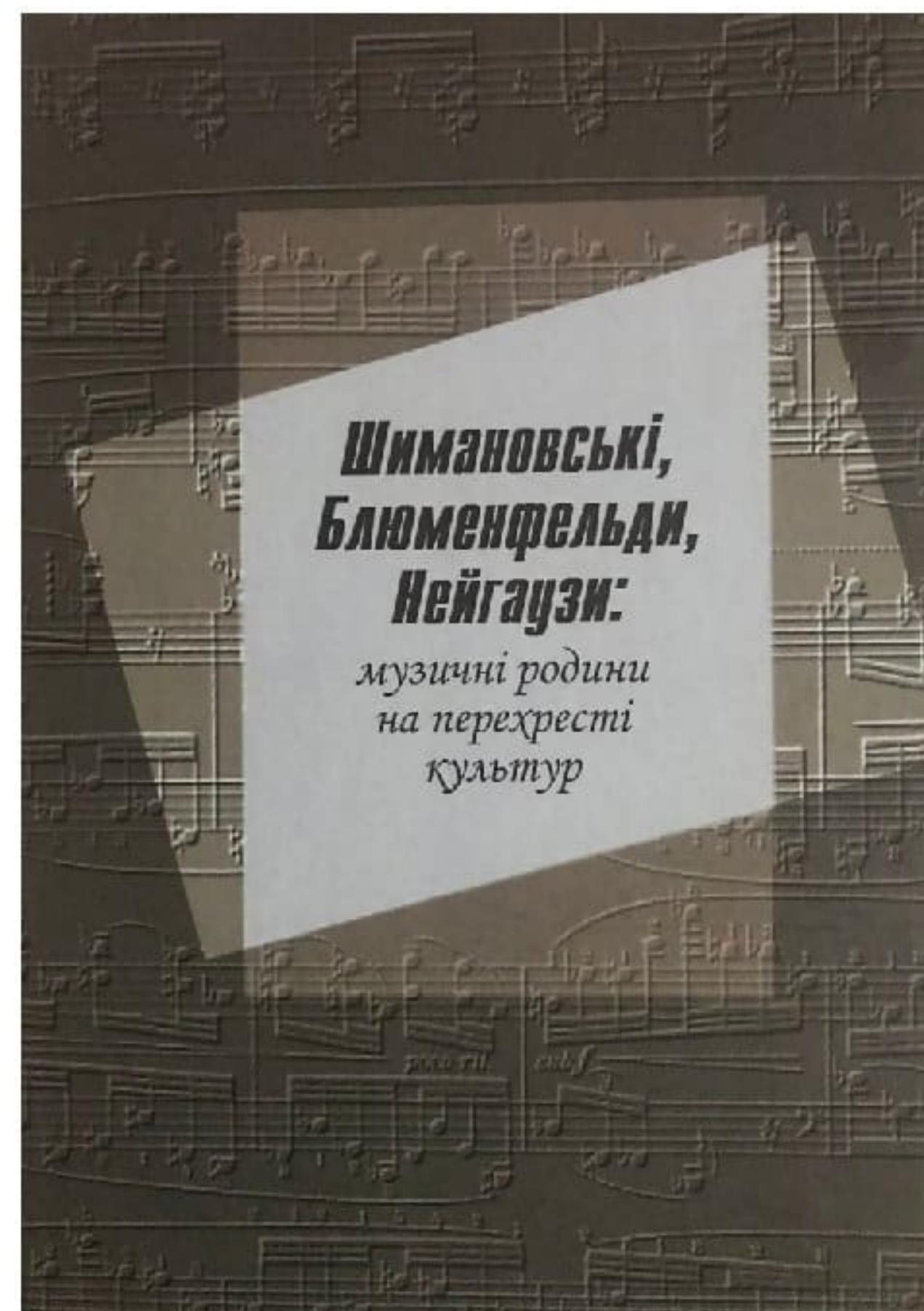
Видання, що не залишає байдужим

(про презентацію колективної монографії
**«Шимановські, Блюменфельди, Нейгаузи:
 музичні родини на перехресті культур» у Львові)**

Минулий рік запам'ятався львівським меломанам презентацією колективної монографії «Шимановські, Блюменфельди, Нейгаузи: музичні родини на перехресті культур» (10 жовтня 2019 року, Музично-меморіальний музей Соломії Крушельницької у Львові), що стала знаковою подією для насиченого музично-мистецького середовища міста. Модераторами проекту у Львові постали: п. Ірина Сікорська – редактор видання, знаний український музикознавець, музичний критик, журналістка, кандидат мистецтвознавства, старший науковий співробітник відділу музикознавства та етномузикології ІМФЕ імені М.Т. Рильського НАН України і п. Ніна Дика – кандидат мистецтвознавства, Doctor of Philosophy (Dr. Ph), доцент кафедри камерного ансамблю і квартету та кафедри загального та спеціалізованого фортепіано Львівської національної музичної академії імені М.В. Лисенка. До присутніх із вітальним словом звернулася директор Музично-меморіального музею Соломії Крушельницької у Львові п. Галина Тихобаєва, наголосивши, що колективна монографія «Шимановські, Блюменфельди, Нейгаузи: музичні родини на перехресті культур» “вирізняється своєю синтетичністю, де видатні імена Блюменфельда – Нейгауза – Шимановського не забути і звучать на повен голос в наш час, утвреждаючи вагому роль у становленні професійної музичної культури краю, винятковий внесок у музичну культуру України та світу”. Редактор монументального видання п. Ірина Сікорська у своїй розповіді послідовно і детально відтворювала всі деталі роботи над монографією. Фотографії, які були талановито і тактовно коментовані п. Іриною Сікорською і транслювалися на екран (відповідальна: Анна Школьнікова, фахівець по зв'язках із громадськістю у ЛНМА імені М.В. Лисенка), висвітлювали, і немовби на-

ближали до глядачів яскраві, і неповторні моментами життя видатних представників родин Шимановських, Блюменфельдів, Нейгаузів, розкривали багатство кола їхнього спілкування, відкривали «завісу» над їх особистим життям...

Вагомість знакових постатей у національній культурі можна краще усвідомити на певній історичній віддалі. Відомо, що зі Львовом була тісно пов'язана доля Ка-

роля Шимановського (3.10.1882 р., Тимошівка – 29.03.1937 р., Лозана, Швейцарія). У Львові жила сестра композитора – Станіслава Корвін-Шимановська (листопад, 1889 р., Тимошівка – 7.12.1938, м. Варшава, Польща), оперна і камерна співачка (сопрано), педагог, першовиконавиця вокальніх творів свого геніального брата Кароля Шимановського, зокрема, перша виконавиця партії Роксані в опері «Король Рогер».

Відомо, що свої вокальні цикли «Чотири пісні» на слова Р. Тагора, «слопевні» та пісню «Далеко лишився цілий світ» оп.2 Кароль Шимановський присвятив Станіславі Корвін-Шимановській. Згодом Станіслава Корвін-Шимановська постала авторкою спогадів про свого геніального брата К. Шимановського й, водночас, авторкою збірочки «Як потрібно співати твори Кароля Шимановського». Твори К. Шимановського часто виконувалися у Львові, де з-поміж інших: Перший концерт для скрипки з оркестром (1927), Третя симфонія «Пісня про ніч» (перше виконання з хором, 1928), Концертна увертюра, оп.12, «Любовні пісні Гафіза» для голосу з оркестром (співала Станіслава Корвін-Шимановська), кантата «Stabat Mater» під орудою А. Солтиса (16 лютого 1937 року), що прозвучала за місяць до смерті композитора. Цікаво довідатися, що з іменем Кароля Шимановського у Львові пов'язана ще одна мистецька подія – Міжнародний фестиваль камерної музики «Szymonowski Quartet та Друзі», започаткований у 2008 році, історія якого налічує шість фестивалів.

В часі «Презентації» слухачі насолоджувалися чудовою музикою Кароля Шимановського у виконанні відомих львівських музикантів – Заслужених артистів України, піаністів Оксани Рапіти, Мирослава Драгана, солістки Львівської національної філармонії Наталії Дитюк (сопрано), піаністки Оксани Басси і студентів Львівської національної музичної академії імені М.В. Лисенка – Уляни Сельської, Олександра Кульчицького, Сільвії Фудели (клас доцентів Тетяни Слюсар та Орести Когут). У прекрасному виконанні львів'ян прозвучали камерно-інструментальні і вокальні твори, зокрема – 2 Mazurki, оп. 50, № 1 і № 2 для фортепіано у виконанні О. Рапіти; 4 Пісні – «Спи спокійно...» з «Камерної музики», оп.54, № 2 / слова Джеймса Джойса/, «Вночі, коли я довго

[КНИЖКОВА ПОЛИЦЯ]

мрію в тиші...», ор. 2, № 4 / слова Казимежа Теймайєра/, «Золоте волосся» з «Камерної музики»,, ор. 54, № 3 / слова Джеймса Джойса/, «Лебідь» (присвята Мамусі),, ор. 7 / слова В. Берента/ у виконанні: Н. Дитюк (сопрано) і М. Драгана (фортепіано); І Струнний квартет Кароля Шимановського у виконанні «Szymanowski Quartet» (відео-трансляція); Соната для скрипки та фортепіано у виконанні: У. Сельської (фортепіано) і С. Фудели (скрипка); «Ноктурн і Тарантелла»,, ор. 28 у виконанні О. Кульчицького (скрипка) і О. Басси (фортепіано), збагативши мистецьку ауру львівської імпрези у гостинній «Соломіїній салі».

Монографія «Шимановські, Блюменфельди, Нейгаузи: музичні родини на перехресті культур». Колективна монографія / Ред.-упоряд. О.І. Полячок. – Кропивницький: Видавець Лисенко В.Ф., 2019. – 664 с.: іл., є першим українським масштабним виданням досліджень і матеріалів, метою якого є поглиблення уявлень і розповсюдження знань про життя й творчу діяльність трьох видатних митців із споріднених родин у музичному світі – Кароля Шимановського (1882-1937), Генріха Нейгауза (1888-1964) та Фелікса Блюменфельда (1863-1931) з акцентом на їх генеалогічні коріння, культурне середовище, життя й творчу діяльність. Осягнувши багатий фактологічний матеріал пов'язаний із творчістю кожного з представників музичних родин Шимановських, Блюменфельдів, Нейгаузів, нині по-новому можемо побачити ті видатні особистості. Особливе значення відведено висвітленню українського періодів життя й творчої діяльності митців.

До монографії ввійшли статті 31 автора з України, Польщі, Росії, Франції, Ізраїлю, Великої Британії, США, що свідчить про актуальність творчої і педагогічної спадщини митців та інтерес до них у всьому світі. Цінність і унікальність видання полягає в ґрунтовності й новизні досліджень, здійснених провідними українськими й зарубіжними фахівцями, визнаними знатцями відповідної тематики, а також у публікаціях низки архівних матеріалів. Редакційна колегія монографії, рекомендованої до друку Вченюю радою ІМФЕ імені М.Т. Рильського НАН України, представлена у складі: Г. А. Скрипник – академік НАН України, доктор історичних наук, професор (голова редакційної колегії); А.К. Терещенко – член-кореспондент НАН України, доктор мистецтвознавства, професор; Л.О. Пархоменко – доктор мистецтвознавства, професор; М.Ю. Ржевська – доктор мистецтвознавства, професор; О.М. Немкович – доктор мистецтвознавства; А.П.

Калениченко – кандидат мистецтвознавства (заступник голови), співредактор; І.М. Сікорська – кандидат мистецтвознавства (заступник голови), співредактор; О.І. Полячок – директор Кропивницького музею музичної культури ім. К. Шимановського, редактор-упорядник. Рецензентами наукового видання постали: М.Д. Копиця, доктор мистецтвознавства, професор; Т.П. Руда, доктор філологічних наук, професор. Монографія вводить до наукового й загально-культурного обігу нові дані про українське походження, епізоди життя й творчості митців, розкриває і популяризує зв'язки Кароля Шимановського, Фелікса Блюменфельда та Генріха Нейгауза з їхньою малою батьківщиною: Кіровоградською й Черкаською областями і Україною в цілому. В основі лежать, переважно, матеріали трьох Міжнародних наукових конференцій: «Кароль Шимановський та його мала батьківщина» (2012), «Блюменфельди: родина на перехресті культур» (2013) та «Г. Г. Нейгауз в контексті світового виконавського мистецтва» (2013), проведених у місті Кропивницькому (Україна).

Книга складається зі вступного слова редактора-упорядника Олександра Полячка, а також п'яти розділів, які об'єднують спогади про трьох митців, хронограф подій, зокрема, пов'язаних із вшануванням та виконаннями творів Кароля Шимановського у 1961-2018 рр., хронограф подій у Кропивницькому, присвячених пам'яті Генріха Нейгауза у 1965-2018рр. Колективом редакторів-упорядників у складі Анатолія Калениченка, Олександра Полячка, Ірини Сікорської опрацьовано солідний науковий апарат видання, що складається з передмов до всієї монографії та кількох розділів, приміток, покажчика імен, відомостей про авторів. Важливий пласт змісту становлять фотографії. Редакторами здійснено 16 перекладів з польської та російської статей іноземних авторів та вміщених у додатках спогадів загальним обсягом майже 200 сторінок. Також ними складено тематично-хронологічну бібліографію (1682 позицій) з коментарями (77 сторінок). На високому професійному рівні здійснена редакторська та упорядницька робота, що стала віддзеркаленням багаторічного досвіду А. Калениченка, О. Полячка та І. Сікорської у сфері музикознавчих досліджень (зокрема, висвітлення життя й творчості К. Шимановського, Генріха Нейгауза, Ф. Блюменфельда), редакторської роботи (Українська музична енциклопедія, наукова серія «Музична україністика: сучасний вимір», низка книжок та збірників) тощо. Автори статей монографії

мають широку географію. окремі положення досліджень були оприлюднені на Міжнародних конференціях, конференціях в рамках науково-мистецьких проектів в наукових доповідях. Практична цінність наукового дослідження полягає в доцільноті використання основних його положень в навчальних курсах мистецьких вищих навчальних закладів «Історії української музики», «Музичної культури ХХ ст.», «Історії західноєвропейської та східноєвропейської музики», «Виконавської інтерпретації», «Музичної естетики». Книжка стала науковим підґрунтям для подальшої популяризації творчої й педагогічної спадщини Кароля Шимановського, Генріха Нейгауза, Фелікса Блюменфельда на локальному, регіональному, національному, міжнародному рівнях. Все више окреслене дає підстави стверджувати, що книга є окремою вагомою науковою працею, актуальним, завершеним, сучасним дослідженням.

Колективна монографія / Ред.-упоряд. О.І. Полячок. – Кропивницький: Видавець Лисенко В.Ф., 2019. – 664 с.: іл. була офіційно подарована Музично-меморіальному музею Соломії Крушельницької у Львові, Львівській національній музичній академії імені М.В. Лисенка та музично-мистецьким бібліотекам міста Львова. Матеріали монографії, поза сумнівом, будуть використані в подальшій науковій, просвітницькій, педагогічній і творчій практиці. Розповсюдження наукового видання «Шимановські, Блюменфельди, Нейгаузи: музичні родини на перехресті культур».

Колективна монографія / Ред.-упоряд. О.І.

Полячок. – Кропивницький: Видавець Лисенко В.Ф., 2019. – 664 с.: іл.

ISBN 978-617-7197-94-1

УДК 78.071.1(477.65+438)"18/19":929](08) відбулося за підтримки Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М.Т. Рильського НАН України, Українського культурного фонду, Об'єднання польськів "Полонія" ім. Кароля Шимановського, Кропивницького музею культури ім. Кароля Шимановського, авторського колективу, Видавця Лисенка В.Ф, краю, який пам'ятає своїх видатних синів.

НІНА ДИКА
(Львів, Україна)